

fik opført nye moderne Arkiver bl. a. i Koblenz, Düsseldorf og Breslau. En af hans sidste Embedsforretninger var et Besøg i det københavnske Rigsarkiv for der at hente Impulser til det nye Gehejmearkiv i Berlin, hvis Opførelse er planlagt.

Axel Linvald.

7. Jan. 1914 døde den franske Retsforsker Ludovic Beauchet, født 1855, Professor i Nancy fra 1879—1907. Han leverede værdifulde Bidrag til romersk og fransk Rets-historie og pegede energisk paa det frugtbringende i Studiet af græsk Ret; hans *Histoire du droit privé de la république Athénienne* (I—IV, 1897) er en af de første systematiske Fremstillinger af Æmnet. Beauchet havde Blikket aabent for de nordiske Retskilders Betydning for Retsinstituternes Udvikling ikke alene i germansk, men ogsaa i fransk Ret og syslede meget med nordisk, specielt svensk Rets Historie. I det ansete Tidsskrift *Nouvelle revue historique de droit français et étranger* offentliggjorde han *Formation et dissolution du mariage dans le droit islandais du moyen-âge* (1887) og en kommenteret Oversættelse af *Loi de Vestrogothie (Codex antiquior)* (1889), hvortil sluttede sig det dygtige Værk *Loi de Vestrogothie (Westgöta-Lagen). Traduite et annotée et précédée d'une étude sur les sources du droit suédois* (1894). I 1904 paabegyndte Beauchet Udgivelsen af *Études d'ancien droit suédois*, hvis første — og sidste — Bind var den udførlige, paa Kildestudier hvilende *Histoire de la propriété foncière en Suède*.

Frantz Dahl.

22. Novbr. 1914 døde den franske Retshistoriker Paul Viollet, 74 Aar gammel; han var Professor ved École des Chartes og Overbibliothekar ved École de droit. Mest bekjendt er Viollet ved sin store franske Retshistorie, der er udkommet i flere Udgaver og stærkt benyttet. Efter i nogle Bind at have behandlet Kilderne og Privatretten gennem alle Tider indtil Revolutionen og Code civil og endvidere skildret den offentlige Ret indtil Middelalderens Slutning fortsatte han sin Fremstilling med Værket „Kongen og hans Ministre i Kongedømmets tre

sidste Aarhundreder" (1912). Viollet fremlagde i sit Arbejde ikke lange Undersøgelser og opstillede ikke Hypoteser, han redegjorde klart for de afvigende Meninger og fremsatte sin egen vel overvejede Opfattelse; han samlede skarpsindigt det spredte sammen under almindelige Synspunkter, og endelig gav han righoldige Henvisninger til Litteraturen, ogsaa udenfor Frankrig, hvormed han var udmærket fortrolig.

I det sidstnævnte Arbejde udtaler Viollet, hvorledes i Frankrig Middelalderen har skabt hele den Forfatningstilstand, hvorpaa man senere levede, og hvorledes de følgende tre Aarhundreder vel have udviklet det modtagne videre og indsat i Urværket nye Hjul i de slidtes Sted, men iøvrigt i ringe Grad frembragt noget nyt. I det Hele var det en Tanke, som Viollet jævnlig kom tilbage til og hvorom han har skrevet vægtige Ord, at vi staa paa alle Omraader i en overordentlig Gjæld til Middelalderen, og at vi alt for ofte overse den rige Arv, vi have modtaget fra dette skabende og frugtbare Tidsrum. Det var vel ogsaa den Tid, som Viollet især havde studeret og med hvis verdslige og kanoniske Ret han var fortrolig som faa. I øvrigt vidne alle hans Arbejder om hans omhyggelige, sandhedskjærlige Forskning, der vil danne sig en selvstændig Opfattelse og har en egen Evne til at give Udblik til mange Sider og til at se Retten som Led af alt Liv i Staten; hans humane Sands, retfærdige Dom og varme Følelse faar ogsaa stadig Udtryk. Viollets fortrinlige Udgave af *Établissements de Saint Louis* (4 Bd.) maa ogsaa her nævnes; det var vel for første Gang, at en fransk Retskilde blev udgivet paa fuldkommen videnskabelig Maade, og hans Undersøgelse bragte fuld Forstaaelse af dette Privatarbejdes Karakter og dets Kilder. I den af Académie des Inscriptions udgivne franske Litteraturhistorie har Viollet behandlet Kilderne til Normandiets Ret. -- Viollet blev i 1907 optaget til Medlem af det danske Videnskabernes Selskab.

Joh. Stp.

Det udtaltes for en Snes Aar tilbage her i Tidsskriftet (6. R. VI, 114 ff.), hvorledes det som Regel var ret umuligt ad arkæologisk Vej at komme til ethnografiske Slutninger, alene